

udviklsomt maatte blive fældet. Jeg søger ikke Grunden til, at man ikke kunde vente en saadan Dom i denne Sag i denne Betragtningssmaade; tværtimod, jo mere vore politiske Institutioner vare udviklede, jo mere vi kunne betragte den Domstol, for hvilken vi ville indstævne dem, som vi ansee for feilende eller forbryderiske, for udviklet, jo sikkrere er jeg paa, at der ingen Dom vilde komme (So!). Det er idetmindste min Betragtning. Jeg er overbevist om, at de ærede Herrer meget senere ville komme til den samme Erkjendelse. Jeg kommer her tilbage til en Betragtning, jeg før har gjort gjældende, og som forekom Saamange ganske ny, uagtet den har været tilstede ved Grundlovens Tilblivelse og tilstede ved Betragtninger, som udgik fra det ærede Medlem selv, som sidst talte, og som har havt en saa væsentlig Deel i Grundlovens Affattelse. Det er den store Forskjel, der i et constitutionelt Land maa ligge imellem en „Lov“ og en „Forordning“. Dengang Ordet „Lov“ blev indsat i vor Grundlov og brugt til at betegne den Tilkjendegivelse af den offentlige Billie, der staaer over Domstolene, og hvor efter Domstolene skulle rette deres Dom, indfaae man meget godt, at de Love, der saa vilde blive til, vilde i en meget væsentlig Grad være forskjellige fra de Love, der hidtil vare, som vare fyldte — og desværre er det saa, thi det giver mange Forlegenheder, — med en Række af Forudsætninger, Motiveringer og tilfældige Bemærkninger, som høre ind under „Forordningen“. Altsaa, Forordningen er under Domstolene, Loven er over Domstolene. Det er en af de Forlegenheder, som vi have med de tidligere Love, at vi ikke kunne forandre i dem ved „Forordninger“, uagtet vi søle, at det, der skal forandres, ikke burde være Gjensstand for Lovgivningsarbejde. Det er en af de Fordele, vi maae faae i den nye Lovgivningsrække, at vi indbringe i Loven saa faa Bestemmelser som muligt, kun det Allernødvendigste, for ikke for hyppigt at komme tilbage til den lovgivende Magt og søge Forandringer, medens vi derimod overlade til Bestyrelsen gennem Forordningen at tillempo Loven og afhjælpe de Mangler, der ere tilstede. Under Forordningen bøier Ingen sig, som troer,

at Forordningen er imod Loven, og saaledes gaaer det netop med Forordningen af 26de Juli. Kun de bøie sig for den, som troe, at den er Lov for dem, og de, der, som jeg, have den Overbeviisning, at indenfor Kongeriget Danmarks Grændser er den ikke Lov, bøie sig ikke for den. Man anklager den ikke som ulovlig, men lader den staae som det, den er, en Tilkjendegivelse af den kongelige Billie, som man haaber engang kan blive til Lov. Den ligger for os kun som et Forslag. Det ærede Medlem sagde, idet han gif ind omtrent paa denne Betragtningssmaade, — det vil sige, han billigede den ikke, men han fulgte den dog, — han sagde, idet han svarede Medlemmet fra Horsens: vi kunne roligt angribe den og finde Dom, og naar den ved Dom bliver erkjendt ulovlig, saa forsvinder den som ulovlig ogsaa i de øvrige Landsdele. Dette troer jeg maa være urigtigt. Enten bestaaer den i dette Diebtik slet ikke i de øvrige Landsdele, eller ogsaa forandres ikke dens Charakter derved, at en Domstol i Kongeriget erkjender den for ulovlig, — thi videre kan Domstolen ikke komme. Domstolen kan ikke komme videre med Hensyn til denne Forordning end til at sige: ingen Mand i Danmark vil kunne blive straffet, fordi han ikke efterfølger den. Men saavidt ere vi allerede nu, at ingen Mand i Danmark kan straffes for ikke at have fulgt den. Jeg veed ikke, om man skal kunne paavise noget Punkt, hvori nogen Mand kan blive fundet strafbar ligeoverfor denne Forordning i Danmark. Og dog vil det være det Criterium, som maa benyttes for at kunne erkjende, om det er en Lov for os, om der er Nogen; der i mindste Maade har kunnet tænke paa at underkaste sig den. Den er her slet ikke som Lov; den er kun kommen frem som en Tilkjendegivelse. Og hvorfor er den kommen som en Tilkjendegivelse? Fordi Rigsdagen har lagt en særdeles Vægt derpaa. Rigsdagen har ønsket at see Fællesforsatningen; Ministeriet har sagt: Fællesforsatningen kan ikke blive synlig for Rigsdagen, førend den kan træde frem som en Heelhed, gjældende for den hele Stat. Rigsdagen har sagt: Vi ville desuagtet see Fællesforsatningen. Ministeriet har foreslaaet Rigsdagen et Middel, hvorved den kunde værge sig